

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

Warszawa, 28 września 2020 roku

Przesłanie
z okazji inauguracji roku akademickiego 2020/2021

Magnificencje Państwo Rektorzy!
Szanowni Państwo Profesorowie!
Drodzy Studenci!

Serdecznie pozdrawiam całą Rzeczpospolitą Akademicką z okazji inauguracji nowego roku pracy. Rozpoczyna się on w okolicznościach z różnych względów wyjątkowych. To czas wielu ważnych rocznic i aktualnych wydarzeń bardzo istotnych dla życia milionów Polaków – także dla środowisk uniwersyteckich.

Obchodzimy stulecie wojny z bolszewikami, w której nasz naród ocalił własne odrodzone państwo. Dzięki zwycięstwu, w którym udział mieli liczni studenci i uczeni – żołnierze Wojska Polskiego, przez kolejne dwie dekady nauka polska mogła rozwijać się w warunkach wolności. Niepodległa znacznie upowszechniła dostęp do edukacji i studiów wyższych, rozbudowując zasłużone uczelnie i tworząc szereg nowych, jak Katolicki Uniwersytet Lubelski i Akademia Górniczo-Hutnicza. Ówczesny dorobek badawczy był podstawą dla dalszego rozwoju nowoczesnej nauki polskiej. Nade wszystko ukształtował się wtedy patriotyczny etos akademików polskich, dzięki któremu później – w okresie II wojny światowej i komunizmu – środowiska studenckie i naukowe były ostoją wolnej myśli i dążeń niepodległościowych.

Właśnie z tej tradycji wyrosło 40 lat temu Niezależne Zrzeszenie Studentów. W pokojowej rewolucji „Solidarności” i podziemnym oporze przeciw reżimowi, trwającym przez całe lata osiemdziesiąte, środowisko studenckie zapisało się jako szczególnie ideowe i ofiarne. Z szeregów NZS wyszło bardzo wielu ludzi głęboko zaangażowanych w sprawy publiczne, a w wolnej Polsce niezwykle zasłużonych dla odbudowy suwerennego państwa. Cieszę się, że również dzisiaj młodzież akademicka pozostaje aktywna w sferze społecznej i politycznej, wyłaniając liderów środowisk zawodowych, tworząc przyszłe elity państwowe i liczne organizacje pozarządowe.

Obecna inauguracja odbywa się w sytuacji epidemicznej, zmuszającej do stosowania środków zabezpieczających przed roznoszeniem się groźnego koronawirusa. Należy do nich zwłaszcza kształcenie zdalne lub hybrydowe, co umożliwiają nam nowoczesne techniki komunikacji. Podejmujemy te wyzwania i godzimy się na utrudnienia wynikające z wymogów sanitarnych motywowani wzajemną troską o zdrowie. Ale zarazem stajemy przed pytaniem o to, czym jest uczelnia i co stanowi istotę tego modelu przekazywania wiedzy. Odpowiedzią jest relacja mistrz-uczeń, oparta nie tyle na transferze informacji, co raczej na osobistym kontakcie i przekazywaniu wzorców dociekliwości i solidności w pracy intelektualnej. Stąd na dłuższą metę nie wydaje się możliwe utrzymanie życia uniwersyteckiego na odległość, bez bezpośrednich spotkań nauczycieli akademickich ze studentami.

Wreszcie, wkraczają Państwo w nowy rok akademicki w czasie, gdy w naszym kraju toczą się gorące spory polityczne. Ostatnie lata przyniosły znaczny wzrost zainteresowania sprawami publicznymi w naszym społeczeństwie, czego świadectwem kolejne rekordy frekwencyjne w wyborach. Dyskusje, którymi żyją Polacy, naturalnie nie omijają też środowiska uniwersyteckiego. Uczeni biorą w nich udział, wnosząc cenny wkład wiedzy eksperckiej w swoich dziedzinach.

Przed uczelniami stoi bardzo ważne zadanie, aby pozostać przestrzenią pluralizmu i dialogu, toczonego rzeczowo, zgodnie z najwyższymi standardami. Świat akademicki ma do odegrania istotną rolę w poszukiwaniu rozwiązań, godzących różnorodne oczekiwania i interesy społeczne. Badacze w znacznym stopniu mogą przyczynić się do obniżania niekiedy nadmiernej temperatury, a za to – do podnoszenia poziomu debaty, dając przykład merytorycznej i konstruktywnej rozmowy między reprezentantami różnych opinii. Celem nadrzędnym winno być wypracowywanie koncepcji i projektów najlepszych dla rozwoju gospodarki, bezpieczeństwa i pomyślności całego państwa.

Chcę dzisiaj życzyć Państwu kreatywności, śmiałości i wielu sukcesów w mierzeniu się z tymi wyzwaniami naszych czasów. Niech polskie uczelnie wyższe będą miejscami, gdzie młodzi ludzie zdobywają doskonałą edukację, a jednocześnie formują się do służby dla dobra wspólnego. Niech badacze poprzez swoje dokonania naukowe umacniają własny autorytet w społeczeństwie i stają się wzorem dla kolejnych roczników studentów. Studentom składam życzenia udanego roku, wytrwałości i satysfakcji z wybranej drogi. Wszystkim Państwu życzę niewyczerpanej pasji poznawania prawdy i umiejętności łączenia jej z pragmatycznym wykorzystaniem osiągnięć naukowych.

Vivat Academia, vivant Professores!

Z wyrazami szacunku i sympatii

